

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 20. julija 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 84.

Novi zakon o razprodaji.

Strožje določbe proti zlorabam. — Razprodajo dovolijo zbornice, toda tam, kjer so doslej izdajale taka dovolila obrtne oblasti, vrše te oblasti tudi nadalje vse funkcije, ki jih novi zakon poverja zbornicam.

Na predlog ministra trgovine g. dr. Ž. Mazuranića in po zaslišanju ministrskega predsednika je kralj podpisal zakon o razprodajah, ki se glasi:

§ 1. Razprodaje, ki imajo namen, da se čim hitreje na drobno razproda blago ali stvari, ki so v zvezi z izvrševanjem kake obrti, ne glede na naziv, pod katerim se ta obrt izvršuje, se lahko izvrše samo po predhodnem odobrenju pristojne zbornice. To odobrenje izda zbornica po zaslišanju pristojnega strokovnega udruženja, če tako obstoja, in to samo v slučajih prenehanja obrti, vsled smrti lastnika, zaradi preselitve ali opustitve obrti ali zaradi elementarnih neizgodb.

§ 2. Prošnjam za odobrenje je treba priložiti točne podatke o tvrdki ali obrti, sedež obrti, čas razprodaje in točen spisek blaga, ki pride na razprodajo.

§ 3. Odobrenje za razprodajo se sme izdati za obrt, ki se izvršuje brez prenehanja najmanj 24 mesecev v dotičnem kraju. Izvzeti so samo slučajji v primeru smrti ali elementarnih nesreč. Ne glede na število podružnic, prodajalen ali delavnic, v kraju, kjer ima dotična tvrdka sedež, se sme vršiti razprodaja samo v enem lokalu, za katerega je izdano odobrenje. Če so podružnice izven sedeža firme, se lahko izvrši razprodaja pod pogojem, da je lastnik dobil za vsako podružnico posebej potrebno dovoljenje od pristojne zbornice. V podružnicah se sme vršiti razprodaja samo, če obstojajo najmanj 24 mesecev v dotičnem kraju, izvzemši slučajje smrti in elementarnih neizgodb, za katere veljajo določbe čl. 1. Tudi v tem primeru se sme vršiti razprodaja samo v enem lokalu.

Čas, v katerem se vrši razprodaja, določi pristojna zbornica po ugotovitvi vseh okoliščin, vendar pa razprodaja ne sme trajati delj časa kot tri mesece. Podajšanje do največ 6 mesecev lahko dovoli minister trgovine v izjemnih primerih na predlog pristojne zbornice.

§ 4. Po poteku roka razprodaj dotična obrtna pravica takoj ugasne in se mora lokal zapreti v primerih, da lastnik nadaljuje v istem lokalu kako drugo obrt. V tem primeru se v lokalu po preteku razprodajnega roka ne sme prodajati blago, ki je bilo predmet razprodaje.

§ 5. Oseba, ki je dobila za razprodajo, izvzemši slučajje smrti ali elementarnih nesreč, v roku prihodnjih dveh let, računši od poteka prodajnega roka, ne more dobiti več obrtne pravice, niti za izvrševanje samostojne obrti, niti kot družabnik, ki bi mu dajala pravico, da tržji z blagom, za katero je dobila odobrenje za razprodajo. V tem roku tudi ne more dobiti dovoljenja za razprodajo v kaki drugi obrti, ako jo izvršuje. To velja tudi za člane javnih, delniških in trgovskih družb.

§ 6. Zabranjena je razprodaja v smislu tega zakona blaga, kupljenega na javni dražbi.

§ 7. V lokalu, kjer se vrši razprodaja, sme biti in se prodajati samo ono blago, ki je prijavljeno pristojni zbornici v spisku razprodajnega blaga.

§ 8. Od dneva objave pa do zaključene razprodaje se ne sme dovažati v lokal novo blago, izvzemši ono, ki je bilo naročeno že pred vložitvijo

prošnje za razprodajo, kar se mora dokazati z originalnimi fakturami.

§ 9. Če dotičnik, ki je dobil odobrenje, za razprodajo, krši predpise tega zakona, se odobrenje preklicuje, nadaljna razprodaja ustavi in mu odvzame obrtna pravica.

§ 10. Če objavljena razprodaja se ne more ustaviti, če pa se ustavi, se jo smatra za izvršeno, ter ima vse posledice v smislu tega zakona.

§ 11. V onih oblastih, kjer so bile po obstoječih obrtnih zakonih doslej pristojne za izdajo odobrenja za razprodajo obrtne oblasti, vrše te oblasti tudi nadalje vse funkcije, ki jih zakon poverja zbornicam.

§ 12. Brez odobrenja razprodaje je prepovedana vsaka reklama, ki bi mogla v javnosti ustvariti prepričanje, da se v določenem lokalu vrši razprodaja. Brez odobrenja razprodaje je prepovedana vsaka uporaba besede »razprodaja« v cilju reklame.

§ 13. Kontrolo nad razprodajo vrši pristojna državna oblast in pristojna zbornica.

§ 14. Kdor objavi razprodajo pod katerikoli nazivom v nasprotju z odredbami tega zakona, kakor tudi oni, ki krši določbe čl. 4. in 12. tega zakona, se kaznuje z globo v znesku 300 do 10.000 Din. Razen tega se onemu, kdor objavi razprodajo brez oblastnega dovoljenja, odvzame obrtna pravica za dobo dveh let.

§ 15. Za kazensko postopanje po tem zakonu so pristojne prvostopne upravne odnosno obrtne oblasti. Za pritožbe proti razsodbi prvostopne oblasti veljajo predpisi obrtnega zakona. Če je z razsodbo izrečena prepoved nadaljnjega izvrševanja obrti, pritožba nima odločilne moči.

§ 16. Glede visokosti in uporabe denarne kazni ostanejo še nadalje v veljavi dosedanj predpisi.

§ 17. Odredbe tega zakona veljajo glede izvrševanja in posledic razprodaje za vse razprodaje, ki so v teku v onem trenutku, ko stopi ta zakon v veljavo, kakor tudi za vse one, za katere je že podana prošnja in je odlok že izdan, četudi še prizadetemu ni dostavljen in se razprodaja še ni pričela.

§ 18. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem objave v »Službenih Novinah«. Z uveljavljanjem tega zakona prenehajo veljati §§ 27., 153. točka 4. obrtnega zakona (zakona o radnjama) in določbe zakona z dne 16. januarja 1859 LDZ št. 26. o regulaciji razprodaj ter §§ 51. in 52. zakonskih določb, 17. poglavja, zakona iz leta 1884., nadalje predpisi vseh obstoječih obrtnih zakonov, v kolikor so v nasprotju z določbami tega zakona.

Opozorilo vsem cenj. naročnikom!

Današnji številki smo priložili vsem cenj. naročnikom pošto položnico, katere se naj blagovolijo poslužiti v svrhu poravnave naročnine za II. polletje t. l. z event. zaostankom. Kdor ima naročnino do koncem leta 1929 že poravnano, naj položnico shrani, odnosno izroči onemu trgovcu, industrijalcu in obrtniku, ki se ni naš naročnik s pozivom, da se na svoje glasilo takoj naroči.

U p r a v n i š t v o.

Za olajšanje prometa z devizami in valutami.

Iz trgovskih krogov v Ljubljani smo prejeli sledeči dopis:

»Za zavarovanje interesov našega dinarja so pri prometu z devizami in valutami v zvezi z uvozom in izvozom blaga predpisane razne formalnosti. Za učinkovito kontrolo so nekatere formalnosti res potrebne, druge pa zopet samo po nepotrebnem ovirajo trgovski promet.

Med ovire te vrste spada gotovo tudi dolžnost, da morajo poleg bank, ki so pooblašene za poslovanje z devizami in valutami, voditi posebne kontrolnike tudi izvozniki in uvozniki sami. Dvojno vodstvo kontrolnikov ima namen, da finančni upravi olajša, odnosno omogoči kontrolo nad poslovanjem z devizami in valutami. Odredbe v tako rigorozni obliki so bile v času, ko so se izdale, to je koncem l. 1922, morebiti upravičene, vendar so se iz tega časa prilike v toliko izpremenile, da bi se mogle brez škode za državne interese vsaj toliko omiliti, da bi se vsaj uvozniki in izvozniki opustili dolžnosti, da tudi oni vodijo poseben kontrolnik.

Promet z devizami in valutami opravljajo pri nas pooblašene banke, to je banke, katerim finančna uprava po svojem prostem prevdanku podeli pravico, da poslujejo z devizami in valutami. Kolikor je znano tudi onim, ki običajno poznajo tudi detajle, se to poslovanje gladko razvija in se s poslovanjem poverjene banke v polni meri zavedajo svojih dolžnosti, ki jim izvirajo iz poverjenega posla. Za dokaz, kako zaupanje vživajo denarni

zavodi, ki poslujejo z devizami in valutami, naj služi dejstvo, da finančna uprava do zdaj še ni nikdar smatrala za potrebno, da kontrolira poslovanje na podlagi kontrolnikov, katere vodijo trgovci sami. Vsaj meni ni znano, da bi v zadnjih šestih letih generalni inspektor te kontrolnike revidiral. Iz tega brez dvoma sledi, da so razmere take, da bi finančna uprava gotovo mogla brez škode pogrešati kontrolnike trgovcev.

Vodstvo kontrolnikov ni tako enostavna stvar. Kolikor poznam razmere, povzroča manjšim trgovcem vodstvo sitnosti, ker nimajo v tem zadosti prakse, večjim pa povzroča zopet težave, ako gre za 100 do 200 vpisov mesečno. V času, ko se vse poenostavlja, bi morala finančna uprava resno misliti na to, da odpravi vsaj nepotrebne evidence, med katere brez dvoma spadajo kontrolniki, katere so dolžni voditi trgovci. Naš dinar se je v zadnjih letih tako krepko stabiliziral, da ga ne more omajati vsaka sapica. Razmere so se torej v zadnjih šestih letih bistveno izboljšale in skrajni čas bi bil, da se promet z valutami in devizami vsaj toliko olajša, da se odpravijo nepotrebni dvojni kontrolniki in da pokaže finančna uprava svoje zaupanje v krepkost naše valute v tem, da olajša predpise za promet z valutami in devizami vsaj v označeni smeri.

Priobčujemo ta dopis s prošnjo, naj bi merodajni krogi resno uvaževali v njem stavljeni predlog, ki izvira iz praktičnih potreb naše trgovine.

Zakupnina železniških

ležarinskih prostorov.

Zveza trgovskih gremijev je na svojem običnem zboru v Murski Soboti sprejela resolucijo glede znižanja zakupnine ležarinskih prostorov na železniških postajah, ki jo je predložila ministrstvu prometa v Beogradu.

Od generalne direkcije državnih železnic pa je prejela sedaj naslednjo rešitev:

Zakupne cene železniških zemljišč se v splošnem ne morejo znižati, ker iste z ozirom na položaj zemljišča, kakor tudi z ozirom na svrhu, kateri služijo, niso previsoke. Če bi pa bila izjemoma zakupnina na kaki postaji

previsoka, pa se more v obzira vrednih slučajih po odredbi G. D. broj 28.800/28 z dne 2. maja 1928 znižati za gotov odstotek, a največ za 40 odstotkov.

Za vtovarjanje lesa se ne more dovoliti ležarine prostih 48 ur, ker tega tarife ne predvidevajo.

Taksa za dostavo vagonov onim, ki imajo ležarinske prostore, je bila z dnem 1. julija t. l. na veliki večini postaj ukinjena in se plačuje sedaj le na postajah, kjer je dostava vagonov za železnico zvezana z znatno večjimi stroški.

POTRDLA ZA UVOZ KOŽ V NAŠO DRŽAVO.

V smislu člena 7. zakona o pobijanju živalskih boleznih od 14. junija 1928 je za uvoz in prevoz živine, živalskih izdelkov in sirovin, kakor tudi predmetov, ki morejo biti nosilci živalskih nalezljivih bolezni, potrebno posebno dovoljenje ministrstva poljoprivrede in vod za vsak konkreten primer posebej. Vsled tega ne morejo obmejni veterinarji izdajati uvoznih dovoljenj brez dovoljenja ministrstva. Da bi se ne povzročalo zastoja na obmejnih postajah pri uvozu živalskih sirovin, je ministrstvo poljoprivrede in vod 22. junija 1929 pod Vt. Br. 7244 do eventualnega preklica dovolilo uvoz posušenih in osoljenih kož vseh vrst, ki se uvažajo iz zapadnoevropskih držav preko področja avstrijske republike na mejo naše države, in to brez posebnih dovoljenj za vsaki primer posebej in brez ozira na provenienco blaga in stanje, v katerem se nahaja.

POZOR PRI SPREJEMANJU ITALIJANSKEGA KOVANEGA DROBIŽA!

Italijanska vlada je po došli informaciji izdala v zadnjem času ostre odredbe proti poškodovanju kovanega denarja. Italijanske javne blagajne odklanjajo sprejem poškodovanega denarja. V naše kraje prihaja v trgovski promet veliko inozemskega drobiža, ki je več ali manj poškodovan. Kupčijske kroge opozarjamo na nevarnost izgub, da se morejo obvarovati škode pri sprejemanju poškodovanega italijanskega kovanega drobiža.

BANČNI POLOMI V GRŠKI.

Trajna gospodarska kriza v Grški ima za posledico številno umiranje bank. Po zlomu banke Anglo-American je prišla sedaj v težkoče Tesalska banka, ki je veljala doslej kot dobro fundirana. Da ni prišlo do ustanovitve izplačil, je zaenkrat pomagala vlada. A delnice banke so padle od najvišjega tečaja 170 na 5! Tudi Trgovski in Industrijski banki se ne godi dobro in je že nekaj svojih podružnic zaprla.

O ameriški reklami.

V zagrebškem »Morgenblattu«, ki se pogosto peča s praktičnimi potrebami trgovine, smo te dni brali zanimiv članek o ameriški reklami, ki bo brez dvoma zanimal tudi slovenske trgovce, katerim vnovčenje ostankov in blaga, ki je prišlo iz mode, dela večkrat precejšnje težave. Članek se glasi:

»Reklama v Ameriki je pokazala velike izrodke. Ameriški trgovec ni posebno resnicoljuben in iskuša privabiti kupca z raznimi superlativi. Naravno je, da kričeča hvala reklam ne učinkuje več, ker so odjemalci bili že prevečkrat prevarani. Tako je izgubila reklama, s katero se je hotelo z vsemi mogočimi sredstvi prepričati odjemalce o edinstveni kvaliteti blaga, veliko na svoji učinkovitosti. To je spoznala neka ameriška veletrgovka in se poslužila povodom neke razprodaje do zdaj nenavadnega trika, ki pravzaprav ni trik: označila je samo blago po resnici za tako, kakoršno je in se ni bala opozoriti tudi na hibe. V listih je priobčila cele strani inseratov, v katerih se je med drugim navajalo, na primer:

Razne obleke za dame — vse iz lanske sezone, vendar še navzlic temu za Vas prikladne. — Živordeče

bluze — prekričeče za sedanjo modo. — Umetne cvetlice. — Vse mogoče izbere, ki so veliko več vredne, vendar so s pogostim prijemanjem trpele. Čeprav jih ne nosite sami, 10 centov ni veliko in morebiti bi Vaši otroci radi ž njimi krasili svoje punčke. — Krasni korzeti v barvastem brokatu, toda veliko predolgi za lahek model. (Tudi o mnogih drugih predmetih se je navajalo, da so umazani ali zmečkani, ali da so preostali od božične prodaje. — Obleke za gospode. — Naš nakupovalec je mislil, da je več velikih gospodov v mestu. Veliki vzorci so še na razpolago. — Robei. — Priznati moramo, da so vzorci naravnost grozni, toda marsikdo ima rad čudne učinke. — Tako je firma navajala še pri številnih drugih predmetih veliko napak in opravičil, zakaj jih ni prodala, n. pr. da so malenkostno poškodovani, da pohištvo ni v dveh izvodih na razpolago ali da so od sobnih oprav na razpolago samo posamezni kosi. Z eno besedo, blago se je tako označilo, kakoršno je v resnici.

Inserati so imeli tak uspeh, da je bila v najkrajšem času vsa zaloga razprodana. Zavest, da se nekaj dobi po ceni in vendar ne kupi mačka v vreči, je jako učinkovala. Ta način reklame so takoj začele posnemati tudi mnoge druge trgovke.

Sporazum naše države s francosko gradbeno družbo Batignole.

Davčne, taksne in carinske olajšave.

V »Službenih novinah« je objavljen zakon, s katerim se francoska družba »Société de construction de Batignole«, ki je po pogodbi od 30. aprila t. l. prevzela osuševalna dela in melioracijska dela na področju Dunavsko-tamiške vodne zadruge v Pančevu, oprošča vseh davkov in taks (tudi pogodbenih taks) za vse posle, ki so predmet te pogodbe. Za čas trajanja pogodbe bo družba lahko uvažala potreben material, kakor tudi stroje in priprave, ki so namenjeni za ta dela, prosto od vseh carin, poslovnih dajatev in kaldrmine. Kakor znano gre za velikopotezno izsušitev pančevskega močvirja, pri kateri bo država pridobila okrog 30.000 katastralnih orolov rodovitne zemlje v vrednosti približno četrt milijarde dinarjev. Poleg tega bo državi prihranjenih okrog 86 milijonov Din samo pri gradbi pančevskega mostu in železnice Beograd—Pančevo. Dela so projektirana na tri leta, stroški pa so proračunani na 251 milijonov dinarjev. Za financiranje gradbenih del je bila med Državno hipotekarno banko in državo sklenjena posebna pogodba, ki je bila s pravkar objavljenim zakonom odobrena. Po tej pogodbi bo Državna hipotekarna banka v primernem terminu emitirala posojilo v višini 329,8 mil. dinarjev, čigar obveznice se je družba Batignole obvezala spraviti v promet na pariškem denarnem trgu po 6,75 odstotkov in pri emisiji tečaj 87. Posojilo se bo amortiziralo v 30 letih. Glede na emisijski tečaj (87 odstotkov) bo izkupiček posojila znašal 286,9 milijona dinarjev, katera vsota je po pogodbi učinkovito potrebna za izvršitev del tekom treh let. Vse melioracijsko ozemlje Dunavsko-tamiške vodne zadruge meri 74.000 katastralnih orolov, od katerega pripada privatnikom 12.000, občinam 32.000 in državi 30.000 orolov. Na tem ozemlju se sedaj pridela komaj kakih 380 vagonov žita in koruze, po izvršenih melioracijskih delih pa se bo pridobilo 6250 vagonov. Ti dve številki nam najbolj jasno kažejo velik gospodarski pomen izsušitve tega ozemlja.

Denarstvo.

Upniki Slavenske banke d. d., Zagreb, se tem potom vabijo na sestanek, ki bo dne 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 20, z dnevnim redom: 1. Poročilo o Slavenski banki pred konkurzom in v konkurzu. 2. Poročilo o delovanju eksekutivne slovenskih upnikov. 3. Finančno stanje konkurzne mase in 22% na poravnalna ponudba upravnega odbora Slavenske banke. 4. Resolucije. — Zveza jugoslovanskih hranilnic.

CARINSKA ZVEZA MED ITALIJO IN ŠPANIJO.

Tudi Italija je prišla vsled ameriških prohibitivnih carinskih odredb v veliko stisko. Začela se je v svrhu obrambe pogajati v Španijo glede carinske unije po belgijsko-luksemburškem vzorcu; med obema državama naj bi ne bilo nobene carine, proti drugim državam bi bila carinska enota. Ali ne bi bil to nekakšen pričetek gospodarske Panevrope, čeprav prisiljen? Na italijanski strani vodita pogajanja državni tajnik Grandi in Scialoja, zastopnik Italije pri Zvezi narodov, na španski strani Quinones de Leon.

Ponudbe in povpraševanja.

Za izvoz meda in oljnatih pogač je staviti ponudbe Privilegirani trgovinski agenciji kraljevine SHS v Budimpešti, ki se zanima za velike množine tega blaga.

Koliko naših izseljencev sme v Ameriko.

Povišanje dosedanje kvote.

Amerika je bila l. 1924 z novim priseljeniškim zakonom tesno priprla vrata pred tujimi izseljenci. Zaenkrat se je tedaj določila priseljeniška kvota tako, da se sme preseliti letno toliko novih pripadnikov posameznih narodov, ki so že bili zastopani v Združenih državah, kolikor sta znašala 2 odstotka njihovega življa v Ameriki. Proti temu sistemu, ki je tako zelo prikrašal priseljevanje, je bilo med Američani samimi mnogo nasprotja. Močna struja, ki se ji je pridružil že za časa lanske volilne borbe tudi sedanji predsednik Hoover, je zahtevala, da se kvotni sistem na podlagi narodnega izvora priseljencev razveljavi in kvote zvišajo. Tej zahtevi je predsednik Hoover zaenkrat ugodil s proglasom, ki uvaža nove višje kvote, veljavne od 1. julija t. l. Dosedanja 2-odstotna kvota za priseljence z jugoslovanskega ozemlja je znašala 671 na leto, nova pa znaša 845. Zanimivo je, kako so se izpremenile kvote drugih dežel:

	Nova kv.	Stara
Avstrija	1.413	785
Bolgarska	100	100
Češkoslovaška	2.874	3.073
Francija	3.086	3.954
Nemčija	25.957	51.227
V. Britanija in S. Irska	65.721	34.007
Grška	307	100
Ogrska	689	473
Irska	17.853	28.567
Italija	5.802	3.845
Norveška	2.377	6.453
Poljska	6.524	5.982
Rusija	2.784	2.248
Rumunija	295	603
Švedska	3.314	9.561
Jugoslavija	845	671

Iz mednarodne konference dela.

Na mednarodni konferenci dela, ki se je vršila v drugi polovici meseca junija t. l., je zastopal delodajalce iz naše države med drugim prvi tajnik Centrale industrijskih korporacij v Beogradu g. Gjuro Curčin. G. Curčin, ki je bil izvoljen za podpredsednika, je na konferenci jako živahno in ponovno posezal v debato. Med njegovimi govori se je posebno odlikoval govor, v katerem je s stališča delodajalcev kritikoval poročilo ravnatelja mednarodnega urada dela. Govor se je po stenografskih zapisnikih glasil sledeče:

Letos se je praznovala stoletnica rojstva Lessinga. Vselej, kadar kritiziramo delo drugega, bi se morali spominjati tega velikega trpkoga, a pravičnega kritika, ki je šel v svoji umetnosti objektivne presoje dela kakega pisatelja, tako daleč, da se je branil spoznati pisatelja, predno je objavil svojo kritiko. Gospoda moja, jaz poznam pisatelja dela, ki ga nameravam kritizirati. Dasiravno vpliva name njegova ljubezniva osebnost, se bom potrudil, da ne bom igral vloge starega seržanta iz Mestroya, ki je nekoga vjel, a ga ni mogel privedi pred sodnijo, ker ga ujetnik ni izpusstil.

Ne vem pa, kje bi pričel. Opazili ste pač, da večina govornikov prične svoja izvajanja s komplimenti za direktorja in njegovo poročilo v splošnem, potem pa prehaja v ofenzivo na posameznih točkah. Obstoja pa nasprotno načelo, ki se glasi: »Če hočeš, da se ti bo zdela pomaranča sladka, poj jej prej citriono.« Moral bi torej pričeti s kritiko in nato preiti h komplimentom. Pa kako bi mogel reči kaj hudega o tem poročilu, ki se ga bere z lahkoto in zanimanjem, kakor kak roman ali kako znanstveno delo, dasiravno izhaja sedaj v dvanajstih. Ali se more spomladi kaj očitati, če se tu in tam najde kak veli list. Ne preostaja mi drugega, nego pričeti s kritiko g. Johaux-a.

Odgovoriti hočem predvsem na krivični napad, ki ga je učinil Jouhaux proti delodajalcem povodom gotovih kritik, ki so izšle v časopisih glede plače direktorja in uradnikov tega urada. Gospod Jouhaux se bo gotovo spominjal, da me je pred nekaj leti nek pariški socialistični časopis, ki mu je, kakor se čuje, zelo blizu, napadel kot člana odbora za presojo pooblastil na način, ki pri nas Balkancih že dolgo ni več v navadi. In zakaj? Ker sem v imenu delodajalcev glasoval za validiranje italijanskega delavskega mandata. Sem bi stopil na to tribuno, da naprtim Jouhaux-u ali njegovim kolegom v skupini delojemalcev odgovornost za napade, kojih predmet so bili delodajalci, ker niso pritrdili njegovemu naziranju? Gotovo ve. Mi vsi vemo, kaj morejo storiti preveč vneti žurnalisti, ne mislimo pa nikdar na to, jim odrekati zaslug njih zadržanja.

Prehajam h kritiki poročila. Poročilo omenja večkrat naše odnose napram Zedinjenim državam severne Amerike. Zanimivo je opazovati, kako privlačno silo ima država, ki se glede nivoja svoje socialne politike z večino evropskih držav ne da primerjati, za urad in zlasti za gotove njegove narodne gospodarje.

Utegnilo bi se razlagati to magično silo z izrednim uspevanjem Zedinjenih držav, če bi se to uspevanje odlikovalo po vzorni ureditvi socialne podpore in delavske zaštite. Temu pa ni tako. Nasprotno, zdi se, da nam hočejo Amerikanci reči, da je materialno uspevanje najboljša socialna skrbstvo, da je torej treba ustvariti amerikanske razmere, v ta namen, da ima delavec vse, kar si želi, celo avtomobil. Če ima vse, ne potrebuje več socialne podpore. Zakaj zrejo gotovi narodni gospodarji urada tako nepremično na amerikanski vzgled? Rekel sem to že lani in ponavljam tudi letos: ker imajo amerikanski delavci visoke mezde, pri nas v Evropi pa so mezde nizke. Pri tem se pa pozablja, zvišati mez-

de za 20 do 30% za socialna bremena, ki v Ameriki ne obstoje in ki prihajajo našim delavcem v dobro. V nekem dopisu, ki je bil objavljen v nekem časopisu zavoda za znanstveno vodstvo obratovanja, so se ti narodni gospodarji urada povzpeli celo do trditve, da treba te visoke mezde takoj uvesti v Evropi, brez ozira na naše različne življenske prilike, kot neke vrste udarec z bičem za evropsko gospodarstvo. Svojo trditev opirajo na izjave amerikan-skih industrialcev, zlasti Forda. Mi vsi pa vemo, da so nas Fordi Zedinjenih držav osrečili z brošuro praktičnega narodnega gospodarstva, ki bi se lahko imenovala: »Kako postane milijonar?« Pozneje so izdali druge brošure, ki bi se mogle nazivati: »Kaj naj se uporabljajo visoke mezde?« Ko bomo uresničili njihov prvi nasvet, se bomo mogli ravnati tudi po drugem nasvetu.

Dovoljujem si reči, da bi bilo ljubše, ko bi poročilo citiralo za evropske zadeve kompetentnejše ljudi na polju evropskega narodnega gospodarstva nego amerikanske optimiste, kajti ti optimisti so ljudje, ki si — kakor pravi Scholl — ne delajo skrbi za to, kar se godi — dokler se njim nič ne zgodi. So to ljudje, ki vzamejo življenje veselo, namreč življenje drugih.

V svojem poročilu ima urad namen na tem polju jako previdno postopati in o vprašanju odločati v tej ali oni smeri le po natančnem študiju. V gori omenjenem dopisu pa so se gotovi narodni gospodarji urada izrekli za to, da naj bi bila politika visokih mezd na koncu in ne ob začetku ekonomskega razvoja. Ali se jim ne more reči, da se lotevajo proučevanja tega vprašanja z gotovim predsodkom?

Drug vzgled, ki bi ga navedel in ki tudi kaže predsodek narodnih gospodarjev biroja, zadeva brezposelnost, težek in zelo zamotan problem, ki ga urad obravnava na kaj fregmetaričen način.

Reklo bi se z Rilkejem, da stavljaja prevelike pike na premale črke »i«. To je eno tistih vprašanj, glede katerih biro v zvezi z nekaterimi člani konference preveč poudarja svojo formalno kompetenco. Ne more se tajiti, da je urad po tekstu pogodbe pristojen za obravnavanje problema brezposelnosti. Ali pa to zadostuje? Je li urad res v stanju, da more sam obravnavati različne vidike tako obširnega problema kakor je brezposelnost? In nadalje, je-li mogoče obravnavati tak problem uspešno drugače nego v njegovem celem obsegu. Ne. Kaj dela urad? Oprijemlje se njegovih fragmentov, kakor to dokazuje med drugim čudežna škrinjica imenovana »priporočilo Schürch«, kar priznava tudi poročilo urada v uvodu. Pusti, da se stroj izteče ali pa dela v vprašanju brezposelnosti kakor veriverica. Nikdo, tudi ljudje, ki se ne bavijo z gospodarskimi vprašanji, ne bo trdil, da more tako delo pomagati pri reševanju tako ogromnega problema brezposelnosti. Urad se tega tudi v gotovi meri zaveda, zato skuša uveljaviti mali »i«, na kateri postavlja vse te velike pike. Ta mali »i« — majhen raz vidika nacionalne ekonomije — je zavarovanje brezposelnih, pa tudi tukaj dokaže urad zopet enkrat, da ne poseduje zadostne pristojnosti.

Čeravno urad priznava, da je problem brezposelnosti socialen v svojih posledicah in gospodarski v svojih vzrokih, vendar je takoj, ko se je le dotaknil teh gospodarskih vzrokov in socialnih posledic prešel k pomožnemu sredstvu, trdeč, da ni boljšega nego zavarovanje brezposelnih. Zavarovanje brezposelnih pa je umetno sredstvo in nič ne obeta možnosti zaposelnosti, kakor bi to učinil na primer zdrav in harmoničen razvoj narodnega gospodarstva. Nasprotno, odteguje temu gospodarstvu, ki je produktivno in ki bi moglo zvišati možnost zaposelnosti, milijone in milijarde, da jih porabi za neproduktivno zaposlenost.

(Konec prihodnj.)

Priporočajte, prosim, svojim
odjemalcem priljubljene

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

Lahka prodaja!
Dober zaslužek!

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 6

PO SVETU.

Občina Sušak bo carinsko prosto skladišče zgradila na lastne stroške. Služilo bo v prvi vrsti kolonialnemu blagu. V svrhu zgradbe bo najela občina posojilo.

Jugoslovanski tobak kupujejo Poljaki in se mudi njih tozadevna delegacija v Jugoslaviji.

Naša plovna družba »Oceanija«, ki prometuje med Jugoslavijo in Marseilom, je vsled pasivnega obratovanja promet ustavila.

Novo plovno družbo v Splitu je ustanovilo več znanih jugoslovanskih podjetnikov; med njimi sta bivši prometni minister dr. Jovanović in splitski župan dr. Tartaglia.

Ljudska banka na Reki, koje delnice notirajo tako na zagrebški kot na tržaški borzi, je imela ob delniški glavni 10 milijonov lir čisti dobiček 575.000 lir in razdeljuje 4% dividendo.

Brezposelnost v Češkoslovaški pada; na koncu aprila je znašala po statistiki finančnega ministrstva 43.000 oseb, na koncu maja 36.000 in je sedaj še manjša. 300.000 kokoši bodo eksportirali Rusi na Poljsko. Prvi transporti, obstoječi iz 60.000 kosov, so na Poljsko že prispeli. Čuden pojav za agrarno deželo.

Položaj na ameriškem bombaževem trgu se v zadnjih tednih ni bistveno spremenil. Pričakujejo rekordnega pridelka kot je bil v letu 1926/27; zaloge na koncu leta 1928/29 so za ca 1 milijon bal manjše kot lani. Bodoči pridelek, bi moral dati za kritje sezije 1929/30 ca 16 milijonov bal; ta množina je bila dosežena doslej le v letih 1911/12 in 1926/27.

Pridelek bombaža v Vzhodni Indiji se ugodno ocenja. Pariteta indijskega bombaža v primeri z ameriškim je zmeraj večja, zlasti v nižjih vrstah; zato so prodali večje tovrstne množine v Evropo, na Japonsko in na Kitajsko.

Švicarski denarni trg ima slejkoprej veliko glavnic na razpolago, zasebna obrestna mera je s ca 3-4% nespremenjena. Delniški indeks je znašal na koncu aprila 195-4, na koncu maja 197-2. Življenski indeks v Švici znaša 160 proti 100 v juniju 1914.

Obtok bankovcev v Avstriji znaša sedaj približno 1 milijardo šilingov.

Vesti o vremenu v Ameriki in s tem v zvezi o žitnem pridelku so se izkazale zopet enkrat kot pretirane. Na to smo že večkrat opozarjali. Je pač špekulacija vmes.

Argentinske zaloge pšenice cenijo na 1.980.000 kvarterjev; lani ob tem času jih je bilo 920.000 kvarterjev. Zaloge koruze so cenjene na 1.470.000 kvarterjev.

Ogrski pridelek pšenice cenijo sedaj na 19-2 milj. met. stotov, za 8 milj. stotov pod lanskim pridelkom, a za 2 milj. stotov nad zadnjo letošnjo ceno.

Kritje bankovcev v Nemčiji znaša po zadnjem izkazu 47-4%.

Rumunski vžigalični monopol je s 1. t. m. prevzel švedski vžigalični trust. Prevzem je zvezan z izdatnim podražanjem vžigalic. Namesto dosedanjih 60 vžigalic bo v škatlicah samo 45 kosov ob istočasni podražitvi škatlice od 2 na 2½ leja. Čez leto dni se bo cena dvignila na 3 leje.

Novo železnico v Besarabiji bo zgradila rumunska vlada, zveza med Bukarešto in Kišinevom se bo skrajšala za 60 kg.

Rumunska »Carpatina Petrolifera« zaključuje poslovno leto z zgubo 570.000 lejev in ne bo mogla tudi letos izplačati nobene dividende. Tudi »Stella Petrolifera«, ki razpolaga z isto glavnic 10 milijonov lejev, ne bo vsled majhnega dobička 60.000 lejev izplačala nobene dividende.

Amerikanizacija nemške avtomobilne industrije se vidi najbolj v tem, da pride od lanske avtomobilne produkcije največjih nemških tvrdk v znesku 300.000 avtomobilov na Opelovo podjetje 200.000 avtov ali dve tretjini, in podjetje je sedaj popolnoma amerikanizirano.

Poljske železniške tarife je ministrski svet zvišal za ca 30 odstotkov.

V ŠTEVILU BREZPOSELNIH SE
POZNAJO VOJNA LETA!

V Avstriji je sedaj okoli 100.000 brezposelnih, najnižja številka po letu 1924. Raziskujejo vzroke padanja tega števila in jih dobijo več, prav važnih in prav zanimivih. Najprvo se kažejo posledice stroge zime; vse se je pozneje pričelo, tudi stavbno gibanje, zato je potrebnih v stavbarstvu in v poljedelstvu veliko več pomožnih moči. Dalje izginja iz brezposelnega podpiranja od meseca do meseca več starostnih rentnikov, s čimer se število v evidenci se nahajajočih brezposelnih krči. Tudi ne smemo prezreti dejstva, da se je v zadnjem času izselilo prav veliko število delavcev. Tako je posredovalni urad poslal samo kovinskih delavcev okoli 1000 v Francijo; dalje je šlo v Francijo mnogo rudarjev in tekstilnih delavk (za industrijo umetne svile), veliko v Nemčijo, več sto hotelskih nastavlencev in natakarjev v Holandijo itd. Dve dejstvi moramo pa posebno poudariti: Vsako leto se vrača več delavcev v poljedelstvo, ki mu posveča, kot vemo, Avstrija posebno pažnjo; potem se pa javlja letos tudi že pomanjkanje naraščaja. Leto 1929 je namreč prvo leto, ko je treba pritegniti k delu vojne otroke, in število v delo vstopajočih vajencev je veliko manjše kot v normalnih letih. Zato je moralo več obratov, ki bi bili sicer nastavili mlade moči, prevzeti v delo brezposelne, in to se na delovnem trgu zelo pozna in se bo še zmeraj bolj poznalo.

PRAŠKI VZORČNI VELESEJEM OD
1. DO 8. SEPTEMBRA 1929.

Dovoljene so naslednje ugodnosti: Popust 33% na češkoslovaških državnih železnicah, 25% na jugoslovenskih, avstrijskih, nemških in rumunskih državnih železnicah, 30% na italijanskih, 50% na grških, 25% na orijentalških (turških) železnicah. Dalje popusti na ladjah parobrodskih družb na Jadranu. Seveda pod pogoji, ki so točno navedeni na velesejmskih legitimacijah. — Stanovanjska pisarna (Praha I., Staroměstská radnice) Vam preskrbi prenočišče v hotelih in pri zasebnikih. — Odprava visuma za obiskovalce nadomešča velesejmska legitimacija. Podrobne informacije dajejo konzulati ČSR in velesejmski zastopniki. — V velesejmski palači so Vam na razpolago sledeči zavodi: Banka z menjalnico in popolno bančno službo, posebno izvozno. — Zavarovalnica za vse vrste zavarovanj. — Potniška pisarna Vam poda informacije, ki se nanašajo na mednarodne zveze železniške, pomorske, zrakoplovne; preskrbi Vam potrebne listke, prireja okrožne vožnje po Pragi, preskrbi prenočišče, poset zdravilišč itd. — Pošiljateljska pisarna za vse špedicijske vrste. — Patentni oddelek. — Restavracija, kavarna, buffet, kino, klubovi prostori, odpočivališča itd. — Poštni, brzojavni in telefonski urad. — Carinski urad.

SVETOVNI KARTEL CINA JE
SKLENJEN.

Na konferenci cina v Amsterdamu, ki se je je udeležilo 167 družb s 300 delegatov iz raznih držav, je bila soglasno sklenjena ustanovitev svetovne zveze producentov cina. Poseben odbor bo izdelal potrebne predloge, ki naj bodo podlaga za dalekosežno racionalizacijo v proizvodnji cina. Zastopane družbe producirajo na leto 100.000 ton cina, kar je toliko kot 45 odstotkov svetovne produkcije. A moramo biti glede pomena tega kartela zelo rezervirani. Število 167 ne pomeni dosti, ker je v cinu vse polno malih in najmanjših družb. Samo v malajskih državah jih je okoli 400, in veliko od njih je v rokah Kitajcev. In prav ti Kitajci se doslej niso dali pregovoriti, da bi se za kartelizacijsko stremljenje sploh zanimali. Izven kartela stoječi producenti čakajo, kaj bo napravil osnovani odbor.

POLOŽAJ NEMŠKE AVTOMOBILNE
INDUSTRIJE.

Na občem zboru avtomobilne tvrdke Daimler je govoril znani ravnatelj Nemške banke Strauß o stiskah nemške avtomobilne industrije. Carinska zaščita je zelo pomanjkljiva. Inozemski luksuzni voz plača v Nemčiji samo 5% uvozne carine, dočim pobira Amerika 25%, nekatere evropske dežele pa še več. Družba Daimler je pred vojsko eksportirala dve tretjini svoje produkcije, kar je pri sedanjih carinskih mejah seveda nemoogoče. Doma se je pa glede cen treba ozirati na ameriško konkurenco, tako da znaša cena osebnega avtomobila v Nemčiji danes samo 62% predvojne cene, cena tovornega avtomobila dve tretjini. Bodočnost nemške avtomobilne industrije zavisi v veliki meri od carinske zaščite. Vsekakor pa nemška avtomobilna industrija ni kos premočni ameriški konkurenci.

Kvalitetna
znamka

Zahtevajte
povsod!

ZAKAJ V AVSTRIJI NISO POMAGALI
POLJEDELSTVU.

Po večdnevnih pogajanjih glede podpiranja avstrijskega poljedelstva so prišli do zaključka, da sedaj ni mogoče doseči praktičnih uspehov. Preložitev sklepov na jesen je menda posledica odpora velikih kmetov in veleposestev proti načrtu premijskega izplačila za hektar obdelane zemlje. Prvotni načrt kmetov je bil ta, da se za 1 ha obdelane zemlje izplača premija 100 šilingov. Veleposestvo je pa ugotovilo, da prinese intenzivnejše obdelovanje donesek 33 meterskih stotov na 1 ha, dočim dosežejo mali kmetje pogosto samo 10 meterskih stotov. Tako bi dobil kmet za svoje ekstenzivno obdelovanje za 1 meterski stot 10 šilingov premije, veleposestnik za intenzivno obdelovanje pa samo 3 šilinge. Pod vtisom te izjave so merodajni krogi uvideli, da se sporazum v tem vprašanju ne bo dal hitro doseči, in ker so obenem še žitne cene začele rasti, so lepo vse skupaj odložili na jesen.

VELIKA TRANSAKCIJA V MEDNARODNI PETROLEJSKI INDUSTRIJI.

»Gallia«, prodajna družba petrolejskih produktov, s sedežem v Vaduzu (Liechtenstein), je v začetku lanskega leta skupaj z ruskim petrolejskim sindikatom ustanovila z delniško glavnic 10 milijonov mark delniško družbo z imenom »Derop« (Deutsche Vertriebsgesellschaft für russische Ölprodukte); na novi družbi je bila »Gallia« udeležena z 49 odstotki. Sedaj beremo, da je prodala »Gallia« ves svoj delniški paket družbe »Derop«-e ruskemu sindikatu nafte. »Derop« je nastala potom fuzije z Erdölindustrie A. G. v Berlinu, ki je pripadala koncernu »Gallia«. S tem dobi ruski petrolejski sindikat polno posest prejšnje prodajne organizacije bivše Erdölindustrie A. G. v Berlinu. »Gallia« pa dobi poleg drugega popolno trgovsko prostost na nemškem trgu. Ne da se še ugotoviti, kakšni motivi so bili za to transakcijo merodajni; bili so najbrž na obeh straneh politično-trgovskega značaja.

Ljubljanska borza.

Tečaj 19. julija 1929.	Povpr. ševanje Din	Ponudb. Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold. . .	—	22-8675
Berlin 1 M	13-565	13-595
Bruselj 1 belga	—	7-9145
Budimpešta 1 pengő	—	9-9326
Curich 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	8-007	8-037
London 1 funt	275-97	276-77
Newyork 1 dolar	—	56-865
Pariz 100 fr.	—	223-12
Praga 100 kron	—	168-66
Trst 100 lir	297-03	299-03

Vrednote: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje, denar 170 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 dinarjev; Prva hrvaška štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 125 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka, denar 105 Din; Tvor-nica za dušik d. d., Ruše, denar 275, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 230—270 Din; brzojavni drogovi 240—260 dinarjev; bordonali merkantilni 330 do 380 Din; trami merkantilni 290—310; škorete, konične, od 16 cm naprej 630—650 Din; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 700 Din; škorete, podmerne, do 15 cm 520 do 550 Din; deske—plohi, kon., od 16 cm naprej 540—560 Din; deske—plohi, par., od 16 cm naprej 580—620. — Bukve: Deske—plohi, naravni, neobrobjeni 475—500; deske—plohi, naravni, oštrorobi 750—900 Din; deske—plohi, parjeni, neobrobjeni 650—750; deske—plohi, parjeni, oštrorobi, 950—1150 dinarjev, testoni 450—480; tavolete 1100 do 1150 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 350 do 600 Din; bordonali 1300—1500 Din; deske—plohi, neobrobjeni boules 1300—1500 Din; deske—plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske—plohi, oštrorobi (podnice) 1200—1300 Din; frizi 1100—1250 Din. — Drva: bukova 21—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Železniški pragovi: 2-60 m, 14 X 24, hrastovi 50—56 Din. — Ogļje: bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Išče se: in sicer: 1000 m³ madrierov — smreka jelka, 225 X 75 mm, 30 % — 4 m dolžine; 30 % — 5, 6, 7 in 8 m dolžine; 35 % — 4-33, 4-66, 5-33, 5-66, 6-33, 6-66, 7-33 in 7-66 m dolžine; 5 % — 3-33 in 3-66 m, feo vagon prihod Sušak pristanišče, uverjenje preskrbi prodajalec: 200 m³ smezele, 222 X 95 mm, v dolžinah 8—12 m, s polovičnimi metri; ca 270 m³ oštrorobih remelnov: 20 m³ 24 X 48 mm, 50 m³ 34 X 68 mm, 40 m³ 38 X 78 mm, 40 m³ 58 X 78 mm, 40 m³ 68 X 68 mm, 80 m³ 78 X 78 mm, 4 m dolžine, monte feo Sušak ali meja Postojna. — Nadalje se išče: 30 vagonov cerovih drv.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 275—277-50; bačka nova: uzančno blago za prompt. dob. brez doplačila, mlevska vozina, slov. post., plačilo v 30 dneh, 275 do 277-50 Din. — Koruza: »la plata«: dobava julij, avgust, september, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 297-50—300 Din; bačka: zdrava, rešetana, navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 260—262-50 dinarjev. — Ječmen: bački: ozimni, 67/68 kg, 270—275 Din. — Oves: bački, slov. postaja, navadna vozina, 265—270 Din. — Moka: pšenična Og: feo Ljubljana, pri odjemu cellega vagona, plačljivo pri prejemu blaga, 400—402-50 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: čvrsti.

Zaključki: 3 vagon tramov, 3 vagon brzojavnih drogov.

Naročajte »Trgovski list«!

TRŽNA POROČILA.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI,
dne 15. julija 1929.

Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste Din 18—20, II. vrste 16—18; na trgu: 1 kg govejega mesa I. vrste 18 do 20, II. vrste 16—18, III. vrste 12—14, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6 do 8, jeter 15—18, ledic 18—20, možganov 20—25, loja 5—10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 24—25, II. vrste 20—22, jeter 25—30, pljuč 20—22 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 25—27, II. vrste 20—22, pljuč 10, je-

ter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanina trebušne 26—27, slanina ribe in sala 29—30, slanina domačih prašičev 25—26, slanina mešana 26—27, slanina na debelo 26, masti 30—32, šunke (gnjati) 30—35, prekajenega mesa I. vrste 20—32-50, II. vrste 25—27-50, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 35 Din.

Drobnica: 1 kg koštrunovega 14—15, jagnjetine 18—20 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. vrste 8, II. vrste 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 40, debrecinskih 40, hrenovk 30—32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajene slanina 25—30 Din.

Perutnina: Piščanec majhen 15—17, večji 17—20, kokoš 25—30, petelin 22 do 25 Din.

Ribe: 1 kg karpa 25—30, ščuke 35 do 40, postrvi žive 80, postrvi mrtve 60, klina 20, mreže 20—25, pečenke 10 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2-50—3, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 44—48, masla 40—44, bohinskega sira 34—40, sirčka 8—10, ena jajce 1-25—1-50 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16—22, vina dalmatinska 11—14, 1 čaša piva 3-50, 1 vrček piva 4-50—5, 1 steklenica piva 5-50—6 Din.

Kruh: 1 kg belega 5, črnega 4-50, rženega 4-50 Din.

Sadje: 1 kg jabolk I. vrste 8—10, luksuznih hrušk 16—18, hrušk I. vrste 6—10, ena oranža 2—3, limona 0-75—1, 1 kg luščenih orehov 40—42, črešenj 3 do 6 Din.

Specerjsko blago: 1 kg kave Portoriko 72—76, Santos 46—48, Rio 32—40, pražene kave I. vrste 90—100, II. vrste 70—80, III. vrste 56—60, 1 kg kristalnega belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 15, kavne primesi 18, riža I. vr-

ste 10, II. vrste 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg soli debele 2-50, soli mlete 2-75, celega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 65, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg testenin I. vrste 10, II. vrste 9, pralnega luga 3-75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. >0< 3-90—3-95 na debelo, 5 na drobno, štev. >2< 3-70—3-75 na debelo, 4-25 na drobno, štev. >5< 3-50—3-65 na debelo, kaše 5-50—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 2-50, koruzne moke 4 do 4-50, koruznega zdroba 4-50—5, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. vrste 6—8, II. vrste 6, ržene moke 4-50—5 dinarjev.

Žito: q pšenice 265, rži 270—300, ječmena 280—310, ovska 265—310, prosa 285, koruze 290, ajde 280—290, fižola

ribničana 800, prepeličarja 875, leče 1400—1800 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 440, m³ trdih drv 180, mehkih 70 dinarjev.

Krma: q sladkega sena 90, pol sladkega 75 Din.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavne solate 4—5, štruncate solate 5—6, zgodnjega zelja 4—5, rdečega zelja 5—6, kisle zelja 3-50—5, ohrovt 5—6, karfiol 9 do 10, kolerab 3—4, kolerab podzemljic 1—1-50, 1 kg špinata 4—5, paradižnikov 8—10, kumar 4—5, buč 2—3, graha v stročju 3—4, 1 liter luščenega graha 3—48—10, 1 kg fižola v stročju 4—6, čebule 3—4, česna 12, krompirja novega 1 do 1-50, repe 3—4, kisle repe 2-50—3, merica jurčkov 4—5, 1 kg korenja 6—8, peteršilja 15—20, zelenjave za juho 8 do 12 Din.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. julija t. l. ponudbe glede dobave 32.500 kg portland-cementa, lesa in telefonskega materiala. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. julija t. l. ponudbe glede dobave 1600 komadov brezovih metel. — Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. julija t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov pečatnega voska. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Dne 1. avgusta t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Zetske divizijske oblasti na Cetinju licitacija glede dobave 60.000 kg ovska; dne 2. avgusta t. l. pa glede dobave 100.000 kilogramov sena. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.)

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. julija t. l. ponudbe glede dobave 70 m² pocinkane pločevine, 900 komadov žaglinih listov, 48 komadov spiralnih svetrov raznih dimenzij, lesa ter glede oddaje pleskanja železniškega mostu čez Soro pri Medvodah. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 1. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1200 komadov hrastovih pragov in 3500 kg tračnih žebeljev. — Dne 5. avgusta t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odeljenje v Beogradu, ofertalna licitacija glede dobave 15.000 metrov platna-amerikan. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 6. avgusta t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem odeljenju Ministrstva za gradbo v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave negumiranih in gumiranih papirnih trakov. (Pogoji na vpogled pri istem odeljenju.)

VINOCET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.

Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon štev. 2389.

TRAJNO koristno darilo je samo **'GRITZNER' in 'ADLER'** šivalni stroj ter pisalni stroj **'URANIA'.**

Zahtevane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINCU,

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

Tovarniška zaloga in prodaja krtič, raznega ščetarskega in vrvarskega blaga, špaga, gamaš, čevljev, drete, pismenega papirja, zimskih trikotarjev, vezal, mila, sesalov za otroke, kreme za čevlje

M. TERŠAN, LJUBLJANA
Kongresni trg 14

„Spectrum“ d. d.

tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII,

se nahaja od 1. novembra na

Celovški cesti 81 Tel. 2343

Zagreb, Osijek — Središnja: Zagreb

Zrcalno steklo, portelno steklo, mošinsko steklo 5—6 mm, ogledalo, brušeno v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklavanje v med. — Flina — navadna ogledala.

Tiskarna MERKUR

se priporoča za

naročila za tisk

koledarjev

za leto 1930.

H. SUTTNER

- LJUBLJANA -

KUVERTA

- DRUŽBA Z O. Z. -

Ure, zlatnine in srebrnine

Lastna

protokolirana

tovarna v Švic

Tvornica kuvert in

konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

Karlovška cesta št. 2

TISKARNA MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA

Gregorčičeva

ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naro-

čila vseh trgovskih in

uradnih tiskovin. Tiska

časopise, knjige, bro-

šure, cenike, štata,

tabele, letake i. t. d.

Knjigoveška dela iz-

vršuje v LASTNI

KNJIGOVEZNIKI

Veletrgovina
kolonijalne in
specerijske robe

IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

ZALOGA sveže
pražene kave,
mlečnih dišav in
rudniške vode.

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

**Ali se hočete osvoboditi svojega
revmatizma in trganja?**

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči, so česče posledice revmatičnih in protinskih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer bolezen vedno bolj napredovala.

Ponudim Vam

zdravljenje s pijačo, ki bo ozdravila, razredčila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno in tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

**Vsakomur poskušnja
zastonj!**

Pišite mi takoj in prejeti boste od založništva, ki jih imam v vseh deželah, popolnoma zastonj in franco poskušnja s poučnim navodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivosti in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin - Wilmsdorf, Bruchsalstr. Nr. 5, Abt. 20.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzojavke: Kredit Ljubljana :::: Telefon štev.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.